

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **K. M.**, bytom S., zast. advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o, so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, proti odporcovi: **Duslo, a.s.**, so sídlom Administratívna budova, ev. č. 1236, 927 03 Šaľa, IČO: 35 826 487, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Sociálna poisťovňa, Bratislava, ul. 29. augusta 8, IČO: 30 807 484, **o zaplatenie 59.749,05 €**, vedenej na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 5 C 49/2012, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 15. októbra 2013, sp. zn. 9 Co 290/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) rozsudkom zo dňa 15. októbra 2013, sp. zn. 9 Co 290/2013 potvrdil podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny rozsudok Okresného súdu Galanta (ďalej aj „súd prvého stupňa“) z 29. apríla 2013, č.k. 5 C 49/2012-134, ktorým súd prvého stupňa na základe výsledkov vykonaného dokazovania zamietol ako nedôvodný návrh navrhovateľa domáhajúceho sa vydania rozhodnutia, ktorým by súd zaviazal odporcu na zaplatenie istiny v sume 59.749,05 €. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že: *odvolací súd vo veci rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, keďže vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný*

záujem. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil v potrebnom rozsahu skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, svoje rozhodnutie náležite, podrobne, logicky odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa i s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukazuje...Súd prvého stupňa správne v preskúmvanej veci posúdil uplatnený nárok navrhovateľa v dvoch úrovniach – posúdil časť uplatneného nároku podľa bodového ohodnotenia lekárskeho posudku zo dňa 11.10.1991 a druhú časť na základe lekárskeho posudku zo dňa 23.03.2012, ktorým bolo sťaženie spoločenského uplatnenia navrhovateľa dohodované. Nárok na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na základe lekárskeho posudku zo dňa 11.10.1991 správne posúdil ako uplatnený oneskorene z dôvodu premlčania tejto časti. Navrhovateľ mohol nárok na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia uplatniť na súde najneskôr do 11.10.1993, aby jeho právo nebolo premlčané. Navrhovateľ uplatnil nárok na súde návrhom zo dňa 06.09.2012, teda po uplynutí premlčacej lehoty.“ Odvolací súd zároveň v odôvodnení konštatoval, že pre začiatok behu premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď bol ustálený zdravotný stav poškodeného, bolo vykonané ohodnotenie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia. Tento okamih je podľa odvolacieho súdu rozhodujúci aj pre začiatok plynutia premlčacej lehoty pre uplatnenie nároku na mimoriadne odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia na súde. Ďalej odvolací súd uviedol, že: „súd prvého stupňa sa zaoberal splnením predpokladov pre mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Dospel k správnejmu záveru, že u navrhovateľa nie sú splnené podmienky pre mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia predpokladané § 7 ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb.“

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ dovolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vadám podľa ust. § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom, a to tým, že vydal prekvapivé rozhodnutie a podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. preto, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhovateľ v dovolaní upozorňuje na skutočnosť, že „v obdobnej preskúmvanej veci Krajský súd v Trnave napriek vznesenej námietke premlčania žalovaným zvýšenie odškodnenia priznal...Na základe tohto rozhodnutia Krajského súdu v Trnave ako aj vyššie uvedených rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3 Cdo 23/96, judikát

č. 53/1997 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 7 Sžo56/2008) nemohol žalobca racionálne predpokladať, že ten istý Krajský súd v Trnave bude postupovať v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou a teda, že o odvolaní žalobcu rozhodne iným spôsobom ako zmenou napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Galanta. Z vyššie uvedených dôvodov považuje žalobca rozhodnutie odvolacieho súdu za prekvapivé, čo pociťuje ako odňatie možnosti konať pred súdom.“ Navrhovateľ v dovolaní ďalej uvádza, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd nesprávne právne posúdili námietku premlčania, keď k nej prihliadli a priznali jej právne účinky. Podľa navrhovateľa mala byť vznesená námietka premlčania súdom vyhodnotená ako nenáležitá a bez právnych účinkov. Navrhovateľ je toho názoru, že je zrejmé, že poškodenie na zdraví má preukázateľne nepriaznivé následky na život navrhovateľa už po dobu 23 rokov. Nepriznanie mimoriadneho zvýšenia odškodnenia navrhovateľa je podľa navrhovateľa nespravodlivým postupom súdu, a teda porušením zásad občianskeho súdneho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej „najvyšší súd alebo dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu prípustné, ak smeruje proti takému jeho rozhodnutiu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolaním navrhovateľa nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký jeho potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. procesne prípustné.

Vzhľadom na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa najvyšší súd len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal predovšetkým otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. (t.j. ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Navrhovateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm. a/ až a g/ O.s.p. netvrdil a vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Vychádzajúc z obsahu dovolania a v ňom vytýkaných nedostatkov, dovolací súd sa osobitne zameril na skúmanie otázky, či postupom alebo rozhodnutím odvolacieho súdu bola navrhovateľovi odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa navrhovateľa mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) z dôvodu prekvapivosti súdneho rozhodnutia.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť realizovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho

práv a oprávnených záujmov. K námietke tzv. prekvapivosti rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na predchádzajúce rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 7 Cdo 102/2011, 2 Cdo 226/2011, 5 Cdo 46/2011). Odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré bolo spôsobené tzv. prekvapivými, resp. nečakanými rozhodnutiami, podľa judikatúry najvyššieho súdu nastane vtedy, ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založí na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, pričom účastníkovi bolo odňate právo namietat' správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. V tých prípadoch spravidla odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd prvého stupňa výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil a účastník v odvolacom konaní nemal dôvod namietat' a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa.

Z pohľadu výsledkov konania na súde prvého stupňa, ale aj odvolacieho konania, odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie „nečakane“ a nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch než súd prvého stupňa a navrhovateľ v danej procesnej situácii mal možnosť namietat' správnosť právneho názoru zaujatého súdom prvého stupňa, ktorý odvolací súd potvrdil. Odvolací súd v rámci preskúmania správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa na základe podaného odvolania navrhovateľom nedospel k záveru, že na vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré dovedy pri rozhodovaní súdom prvého stupňa nebolo použité. Odvolací súd na vec použil tie isté ustanovenia Občianskeho zákonníka, Občianskeho súdneho poriadku a iných použitých právnych predpisov ako súd prvého stupňa, čo nepochybne vyplýva z odôvodnenia jeho rozhodnutia. Posudzujúc vec rovnako ako súd prvého stupňa nedospel ani k opačnému právnomu názoru. Svoje rozhodnutie nezaložil na iných právnych dôvodoch než súd prvého stupňa. Nešlo teda o vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia tým, že navrhovateľ nemal možnosť vyjadriť sa k novej aplikácii dovedy nepoužitého ustanovenia právneho predpisu na zistený skutkový stav veci. Odvolací súd preto svojím postupom nevyhlásil navrhovateľa z realizácie jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva a teda neodňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pre úplnosť treba dodať, že nejde ani o prípad, kedy by odvolací súd pri právnom posúdení veci vychádzal zo skutočností, ktoré neboli navrhovateľom ani odporcom tvrdené a ktorými sa ani súd prvého stupňa nezaoberal. V odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa navrhovateľ uviedol totiž veľmi podrobne dôvody, pre ktoré považoval toto rozhodnutie

za nesprávne. Vyjadril sa aj ku skutočnostiam, ktoré súd prvého stupňa vzal za základ svojho rozhodnutia. Navrhovateľ mal možnosť reagovať na skutočnosti uvádzané odporcom, čo aj využil. Nešlo teda o prípad vydania prekvapivého a nepredvídateľného rozhodnutia tak, ako to mylne uvádza navrhovateľ. Námietka navrhovateľa, že mu bola v odvolacom konaní odňatá možnosť konať pred súdom, preto aj z tohto dôvodu neobstojí.

Rovnako neobstojí námietka navrhovateľa, že súd prvého stupňa nevykonal dokazovanie v navrhovateľom navrhovanom smere. K tomu treba uviesť, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení, nie však procesnú vadu podľa § 237 O.s.p. K rovnakým záverom dospel najvyšší súd aj v rozhodnutiach R 37/1995, R 125/1999 (ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.). Význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázkami, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (porovnaj I. ÚS 52/03).

Súd účastníkovi neodníme možnosť konať pred ním ani tým, že nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov. Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O.s.p.).

K námietke navrhovateľa, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samotné nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď aj R 43/2003 a R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania vymenovanú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže navrhovateľom bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Dovolací súd nemôže pristúpiť k posudzovaniu otázky dôvodnosti a opodstatnenosti dovolania (t. j. danosti dovolacieho dôvodu v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), pokiaľ nedospeje k záveru, že dovolanie je procesne prípustné. V prejednávanej veci pri skúmaní otázky prípustnosti dovolania bolo zistené, že tento opravný prostriedok navrhovateľa nesmeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustný (nie je podaný proti žiadnemu z rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p., v dovolacom konaní nevyšli najavo procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a nepreukázala sa navrhovateľom tvrdená existencia procesnej vady uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p.).

V danom prípade dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné a vady uvedené v § 237 O.s.p. neboli zistené. Najvyšší súd preto dovolanie navrhovateľa ako neprípustné podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky však odporcovi žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že mu v súvislosti s ním žiadne nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2015

JUDr. Ján A u x t, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Vanda Šimová